

KAUPPIAS SALAZKIN JA KIRJAILIJA F. D.

Kauppias Salazkinin puheella on epäilemättä suuri yhteiskunnallinen merkitys. Se historian kausi, „alkuperäisen kasautumisen” kausi, jolloin aatellinen tilanherra nurisi ja anoi „luottamusta” ja kauppias kumarteli ja kiitteli, on jäänyt menneisyyteen.

Samoin on mennyt myös kesäkuun kolmannen päivän kauden, vastavallankumouksellisen kauden, ensimmäinen vaihe, jolloin joukkojen liikettä pahanpäiväisesti säikähtänyt kauppias loi ihailevan ja kaihoavan katseen Stolypiniin. On alkanut toinen vaihe, työväen nousun, „yhteiskunnallisen” vilkastumisen ja kauppiaskunnan liberaalisuuden vaihe.

Yksinpä pikkuporvarillisetkin demokraatit joutuvat *väkisin* (tapahtumien kulun pakosta) yhä enemmän *hyväksymään* oikean arvion noista liberaaleista, jotka ovat loka-kuulaisten ja kadettipuolueen välimailta. „Severnaja Pravda” esitti hiljattain sellaisia „Kijevskaja Myslin” aivan oikeita mietteitä (ks. „Severnaja Pravda” № 9, elokuun 11 päiväältä *), että liberaalit *erkaantuvat* demokraateista, että liberaaliset kadetit — „progressisteista” puhumattakaan — lähentyvät taantumuksellisia nationalisteja.

Mutta eräät kirjoittajat näyttävät laahustavan jopa pikkuporvarillistenkin demokraattien jäljessä, opportunistisen opinkaavansa vankeina. Näiden kirjoittajain etunenässä käy tietysti likvidaattori F. D.

Arvioidessaan Salazkinin puhetta F. D. kirjoitti („Novaja Rabotshaja Gazeta”, elokuun 23 pnä), että oikeassa ovat mustasotnialaiset, jotka metelöivät Salazkinia vastaan, „mutta oikeassa on vasemmistolainenkin (lue: liberaalien)

* Ks. tätä osaa, ss. 294—296. *Toim.*

lehdistö, joka osoittaa, että virkavalta on elimellisesti kykenemätön tyydyttämään maan ajankohtaisia vaatimuksia. Väärässä on vain yksin „Rossija” lehti”.

„Salazkinin esiintymistä ei voida selittää sillä, että hän olisi mieltynyt radikaalisiin ohjelmiin”, kirjoitti F. D., „vaan sillä, että puuttuu järjestystä ja laillisuutta. Kauppias on noussut kapinaan... Ja koska näin on tapahtunut, niin suhtautukoonpa kauppias radikaalisiin ohjelmiin kuinka vihamielisesti tahansa, hänen on pakko, ellei tänään, niin huomenna, yhdistää ponnistuksensa maan radikaalisempien kerrosten ponnistuksiin”.

Tällainen on F. D:n antama arvio. Hän ei mene liberaalien ja työläisten yhdistämistä pitemmälle.

Kummallinen juttu! F. D. ei huomaa kauppiaan ponnistusten ja mustasotnialaisen tilanherran ponnistusten yhdistymistä. Hän ei huomaa, että Salazkin puolustaa kesäkuun kolmannen päivän komennon „perustuksia”, että hän haluaa vain tunkea Purishkevitchia syrjään näiden perustusten puitteissa.

Toisaalta hän ei huomaa, mikä ero on liberaalien ja Salazkinin *reformistisen* asenteen ja työväenluokan asenteen välillä, jolle reformismiin viheliäinen suppeus on vierasta. Kirjailija F. D. ei ole kiinnittänyt huomiota siihen oleelliseen puoleen, jossa demokraatit nyt eroavat liberaaleista.

F. D:tä kiinnostaa *vain* yksi asia: liberaalien ja työläisten yhdistäminen. Huvittava... ammatti!

Tarkastelkaapa F. D:n kirjoitusta niinkuin poliittista asiakirjaa — „yleiseurooppalaiselta” näkökannalta (F. D. ja hänen ystävänsähän puhuvat niin mielellään eurooppalaisuudesta...). Ja te näette, että F. D. on täydellisesti Lloyd Georgen ja „työväenpuolueen” äärimmäisten opportunistien katsantokannalla (englantilaisen mittakaavan mukaan); — Combes'in ja Jaurèsin katsantokannalla (ranskalaisen mittakaavan mukaan); — tahi „Berliner Tageblattin” *, Berliinin vasemmistoliberaalien äänenkannattajan, sekä Bernsteinin, Kolbin ja Vollmarin katsantokannalla.

F. D:n kirjoituksessa ei ole mitään sellaista, mikä ei sopisi vasemmistokadetille, joka ajaa „Salazkinien ponnistelujen ja maan radikaalisempien kerrosten ponnistelujen” „yhdistämisen” asiaa.

* — „Berliinin Päivälehdessä”. *Toim.*

Marxilainen sanoo työläisille: käyttäkää hyväksenne Salazkinien ja Purishkevitshien välistä epäsopua, tehkää merkityksettömäksi Salazkinien horjunta, Salazkinien, jotka ovat „yhdistyneet” Purishkevitshien kanssa monin verroin lujemmin kuin opposition kanssa. Liberaali sanoo työläisille: Salazkinien on pakko yhdistää ponnistuksensa teidän ponnistuksiinne.

Minkähän takia kirjailija F. D. unohti selittää, mitkä ovat yleensä liberaalien ja muun muassa Salazkinin reformismin luokkajuuret? Minkä takia F. D. ei muistanut edes mainita siitä, miten järjettömän, naurettavan, viheliäisen suppeata tuo kauppias Salazkinien reformismi on Venäjän oloissa?

Eiköhän vain sen takia, että marxilaisesta „kyltistään” huolimatta tuo kirjoittaja on sillä samalla reformismin katsantokannalla, jolla on myös kauppias Salazkin luokkansa etuja ja progressistista, toisin sanoen puoliksi lokakuulaista, kylttiään *vastaavasti*?

„Severnaja Pravda” № 26,
 syyskuun 1 p:nä 1913
 Allekirjoitus: Miltei sovittelija

Julkaistaan „Severnaja Pravda” lehden
 tekstin mukaan